

Na začátku nebylo slovo, ale semínko. Dopadlo na Zem - do temna Země zamířil první kořen, za světlem Nebe vyrazil první klíček a z něj malý semenáček.

Tak vyrostl strom. Sebejistě se rozkročil v krajině. Tak ho objevil člověk. Poseděl pod ním, sešel se pod ním s jiným člověkem, zmínil se o něm v kronice, podepsal pod ním smlouvu, počal nový život, ano, i umíral.

A strom trval. Přežil desítky lidských životů a stal se památným stromem – živým organismem, který nás všechny přesahuje, dominantou krajiny a času.

Postůjme pod ním s vážností a respektem, zamysleme se nad jeho existencí a hodnotami, které nám přináší.

I když je ze dřeva, je vtělená moudrost,
je tu dlouho a zažil toho dost.

Ve větru šeptá si svoji píseň,
jeho netrápí samota ani tíseň.
Zpívá o časech dávných a zážitcích
prastarých.

Zažil smutek lidí i jejich smích.
Stojí uprostřed hustého lesa,
svou korunou češe nebesa.
Kořeny zarývá do tvrdé hlíny,
drží je a zarývá do země jako klíny.
Mohutný dub stojí tu tisíce let,
na jeho kmeni je vidět, že poznal,
jaký je svět.

I on má ale svou chvíli,
s životem bude už v cíli.
Koruna k zemi se kácí
a mohutné kořeny ze země vyvrací.

Podzimní list

Jestli umíš dobře číst,
strom ti jednou pošle list.

Pošle ti ho po vánku
jako psaní na stránku.

Jak se roste

Starý javor nejmíň posté
vysvětluje, jak se roste:

"Narovnej se! Drž se vzpříma!
Kořeny ti drží lína.
Svítlí slunce? Nastav listy!
Prší? Sláva! Budeš čistý.
Trocha slunce, trocha deště,
povyrosteš, snaž se ještě.
Ještě kus a ještě kousek,
větve do koruny pnou se.
Pro letošek už to stačí,
už uneseš hnízdo ptačí."

Nebudou v něm písmena,
ani barva zelená.

Jenom vrásky, jenom žlut',
budou šeptat: "Při mně bud',
až zůstanu na zemi
stát s holými větvemi!"

Kaštan

Shoď mi kaštan, kaštane,
vždyť se ti nic nestane,
když mi jeden kaštan shodíš,
jenom trochu hlavou hodíš.

Vrby

Vrby se nám zelenají,
na vše strany rozkvétají,
radujme se, veselme se.
Žežulička v háji zpívá,
zlatohlávek se ozývá,
radujme se, veselme se.

Píseň stromů

*Být jako on, nemyslet na dějiny.
Být jako on, jen vrůstat do krajiny
Prorůstat zem a do hlubin se nořit
Dát trávě stín a své nebe si stvořit.*

Kluk a buk

V lese stál velký buk
našel ho tam kluk.
Chtěl ho skácet rychle,
nadělat si krychle.
Kácel ho ten kluk,
buk najednou puk.
Polekal se kluk,
protože buk puk.
Běžel domů k okýnku,
nechtěl si hrát na rynku.
Marek Máslo

Stromy

Stromy, ti zpěvní věštcové,
jsou plny divů, plny krás!
Ať do stříbra je halí mráz,
ať západ mlhy nachové,
ať v ptactva písni májové,
ať vichrem se jich lupen třás.

Třešíňka

Čekala jsem mnoho let,
houpy, houpy, hou,
než jsem měla první květ,
houpy, houpy, hou.
Malé třešíňky teď mám,
kéž je šťastně vychovám.

*Tam v korunách se člověku dech zatají
Tam v korunách se člověk a strom potkají
Tam v korunách má člověk nebe na
dosah
Tam v korunách, tam člověk ztrácí z času
strach.*

Stromy, ti zpěvní věštcové,
jsou plny divu, plny krás!
Již chápu, naši otcové
proč ctily lípu, habr, vaz.
a věřím že je v chrámy zas
vyklenou příští věkové.
*Hudba: Ing. A. Dyk
Báseň: Jar. Vrchlický*

Příběh o stromech

Když objímám strom, přináší mi sílu, pohodu a klid. Většinou objímám strom, který roste poblíž našeho domu. Když ho obejmou, zvednu hlavu a podívám se do koruny stromu, je to nádhera.

Markéta Kulichová

Vrby

Vrby se nám zelenají,
na vše strany rozkvétají,
radujme se, veselme se.
Žezulička v háji zpívá,
zlatohlávek se ozývá,
radujme se, veselme se.

Borovice

Stojí, stojí borovice.
kdyby jich tu bylo více,
stál by tady celý les.

Školka

Stromky také školku mají,
sedí v řadě, nešeptají,
do souseda nestrkají.
A kde je pan učitel?
Všude, kam se podíváte.
Žáčkům v létě od půl páté
ukazuje slunko zlaté
na pasece plné včel.

Kdo je ten pan učitel?
všichni ho tak dobře znáte,
o borůvky obíráte,
hlavu má až u nebes.
My už víme, je to les!

Modřín:

Modřínek je taky kluk
A kdo by to byl řek?
Jehličky má svázané, samý copánek.

Letokruhy

Jeden rok se střídá s druhým,
přibývají letokruhy.
Léta plynou, běží, letí,
modřínu se vryjí do paměti.

Do paměti letokruhů:
Sníh a déšť a slunce, duhu.
Dny a noci, léta, zimy,
jak se ženou staletími.

Třešeň:

Na stromě
vzduch se chvěje na výsluní.
Mourek usnul. Sladké sny!
V měkkém stínu, v jemné vůni,
svět umí být překrásný.

Vyskočil si do koruny,
teď si hoví. Koukněte!
Den je voňavý a slunný.
Podle představ kotěte.

Třešíňka

Čekala jsem mnoho let,
houpy, houpy, hou,
než jsem měla první květ,
houpy, houpy, hou.
Malé třešíňky teď mám,
kéž je šťastně vychovám.

Stromy

Lípa jako tanečnice,
dub je jako král.
Břízy jsou jak nevěsty,
buk je admirál.

Bára Voláková

Lípa – léčivá je velice,
listy jsou jak perníková srdce.
Když budeš lipový čaj pít,
budeš stále fit.

Klára Ištoková

Dub:

Postýlka
 Doubek ještě povyroste,
 potom z něho bude postel.
 Nařežou pak z něho desky,
 ohoblují, natrou hezky.
 Bude vonět novým lakem.
 Matraci i se školákem
 nese lehce jako pírkó.
 Už je ráno, vstávej, Jirko!

Jedle:

Jedlička je holčička,
 Ta hřebínek zná.
 Pěšinku má v jehličkách
 jako princezna.

Les ještě létem voní

Les ještě létem voní,
 z luk začíná vát chlad.
 Já sbírám pod jabloní
 plody, jež mám tak rád.
 Snem celý život vyzní
 a nepočítá ztrát.
 Ty moje pozdní sklizni,
 je čas už navždy spát?

Topol:

Strom jak šitý pro přísloví.
 Nadarmo se neříká:
 Rovný, štíhlý jako topol.
 Třepe se jak osika.

Ten štíhlý je topol vlašský.
 Když je malovaný den,
 alejí tě na procházky
 vyprovází z města ven.

Osika je rozložitá.
 Dobrá pro hádanku:
 Proč jí listí sem tam kmitá
 i v nejslabším vánku?

Topoly, když rostou v řadách,
 zmůžou víc než každý sám.
 Nastavují větru záda,
 říká se jim větrolam.

Podzimní list

Jestli umíš dobře číst,
 strom ti jednou pošle list.
 Pošle ti ho po vánku
 jako psaní na stránku.
 Nebudou v něm písmena,
 ani barva zelená.
 Jenom vrásky, jenom žlut',
 budou šeptat: "Při mně bud',
 až zůstanu na zemi
 stát s holými větvemi!"

Jak se stát královnou stromů

Jednoho dne jsem šla s rodiči a bratrem na kaštany. Chvíli jsme je sbírali. Náhle jsem něco slyšela. Zdálo se mi, že to vycházelo z toho stromu. Najednou to ve mně probudilo zvláštní pocity. Jakoby mi říkal: „jsem král všech stromů. Nechceš být mojí královnou?“

Nela Théroová

Jírovec:

Jírovec je milý, vstřícný.
 Ve stínu tě hýčká.
 Zapaluje bílé svícny
 ohněm od sluníčka.

Kaštan

Shoď mi kaštan, kaštane,
 vždyť se ti nic nestane,
 když mi jeden kaštan shodíš,
 jenom trochu hlavou hodíš.

Javor:

Klen, mléč, babyka,
 Jinak se jim neříká.

Babyka, mléč, klen,
 Pojď za nimi ven!

Klen, babyka, mléč,
 O stromech je řeč.

Jak se roste

Starý javor nejmín posté
vysvětluje, jak se roste:
"Narovnej se! Drž se vzpříma!
Kořeny ti drží lína.
Svítí slunce? Nastav listy!
Prší? Sláva! Budeš čistý.
Trocha slunce, trocha deště,
povyrosteš, snaž se ještě.
Ještě kus a ještě kousek,
větvě do koruny pnou se.
Pro letošek už to stačí,
už uneseš hnízdo ptačí."

Housle

Mistr houslař chodí lesem,
Rozhlíží se, hladí kmeny.
Javor, který tóny nese,
Musí vybrat mezi všemi.
Struny samy nepostačí,
To dřevo se rozeznívá.
Zní v nich vánek, hlasy ptačí,
celý strom v těch houslích zpívá.

Vánoční stromek

Stromku, pojď už dál,
zmrzneš na té pavlači,
ať jsi jedle nebo smrček,
ať jsi sebemenší skrček,
jen pojď dál, jsi král
jasanů i akátů,
lip ve vonném brokátu –
ze všech stromů země zdejší
budeš večer nejkrásnější,
ze všech, ze všech nejsladší!

O smrku

Smrk je krásný, sváteční,
připomíná svátky vánoční.
Věšíme na něj kouličky
a slaměné ozdobičky.
Bára Voláková

Stromečku vstávej,
ovoce dávej,
ustroj se, učeš se,
je Štědrý den!

Závěrečný text:

Kořeny. Jak málo jsme se jim věnovali. Vždyť přece nejsou vidět. Co kdyby i lidé měli kořeny jako stromy? Co kdybychom byli vrostlí do země od narození do smrti? Být vrostlí bez pohybu na jednom místě...

A přece své kořeny máme! Oč míň jsou vidět, o to jsou pevnější. Jsme vrostlí do země, v níž jsme se narodili, do kultury, v níž jsme vyrostli, do hodnot, v nichž nás vychovali, do přátel, které jsme během života potkali.

Náš kořenový systém je ještě složitější než kořeny stromů. Sahá od rodiny až po národ. Jsme stejní jako stromy. Vkořenění do země, z níž pocházíme, do její kultury a tradic. Spojení s domovem.